

Bijlage 1 bij het besluit van de Vlaamse Regering van _____ tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2018 tot vastlegging van structuuronderdelen duaal en standaardtrajecten in het secundair onderwijs, wat betreft een wijziging van een standaardtraject

STANDAARDTRAJECT

Verzorgende/Zorgkundige duaal

1. Situering en omschrijving

De opleiding verzorgende/zorgkundige duaal combineert een schoolcomponent en een werkplekcomponent. De combinatie van schoolcomponent met werkplekcomponent omvat minimaal 28 opleidingsuren per week.

In de opleiding verzorgende/zorgkundige duaal wordt gekozen voor een overeenkomst alternerende opleiding. Dit impliceert dat de wekelijkse invulling moet overeenstemmen met de normale voltijdse wekelijkse arbeidsduur die van toepassing is in de onderneming overeenkomstig de CAO. Meestal is dit gemiddeld 38 opleidingsuren per week, maar dit dient bij opmaak van de overeenkomst op de werkplek nagevraagd te worden.

Indien de werkplek in aanmerking komt voor de sociale maribel regeling kan er een deeltijdse arbeidsovereenkomst gesloten worden. Wanneer de jongere een deeltijdse arbeidsovereenkomst sluit moet hij 20u werkplekuren aanvullen met de lestijden op school; het totaal hoeft geen 38 opleidingsuren te zijn.

De opleiding verzorgende/zorgkundige duaal wordt georganiseerd als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs binnen het studiegebied personenzorg.

Het standaardtraject voor de opleiding verzorgende/zorgkundige duaal is gebaseerd op de volgende beroepskwalificaties:

- Beroepskwalificatie verzorgende
niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur
- Beroepskwalificatie zorgkundige,
niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur

In de opleiding verzorgende/zorgkundige duaal leert men als **zorgkundige** onder toezicht van een verpleegkundige de gezondheidstoestand van de cliënt op te volgen, deze te begeleiden bij de activiteiten van het dagelijks leven en in te staan voor lichaamsverzorging, comfortzorg, preventie, gezondheidsopvoeding en logistieke ondersteuning teneinde de cliënt op efficiënte en kwaliteitsvolle wijze te ondersteunen en te verzorgen, waarbij rekening gehouden wordt met zijn/haar welzijn.

In de opleiding leert men binnen een gestructureerde equipe te werken en leert men samen met de verpleegkundige en cliënt het zorgplan op te stellen waarbij de zorgprioriteiten bepaald worden. Per cliënt plant en voert de zorgkundige de zorg op systematische wijze uit conform het individueel zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding, wensen, ... van de cliënt. De zorgkundige rapporteert steeds aan de verpleegkundige onder wiens toezicht hij/zij werkt.

De zorgkundige kan worden tewerkgesteld in de volgende contexten:

- algemeen ziekenhuis;
- ziekenhuis voor geestelijke gezondheidszorg;
- geriatrisch ziekenhuis;
- palliatief ziekenhuis;
- revalidatie;
- residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, rust- en verzorgingstehuizen);
- psychiatrische verzorgingstehuizen;
- dagverzorgingscentra (centra voor kortverblijf);
- thuisverpleging;
- thuiszorg;
- dag- en nachtverzorgingscentra;
- centra voor personen met een beperking.

De zorgkundige dient met verschillende doelgroepen te werken:

- alle personen van geboorte tot overlijden met een zorgbehoefte;
- personen met psychiatrische problematiek;
- personen met dementie;
- pas bevallen vrouwen;
- personen met een beperking;
- (chronisch) zieke personen;
- palliatieve personen;
- ...

Dit conform volgende wetgevingen:

- Regelgeving: KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 'tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen'
- Regelgeving: Het KB van 12/01/2006 besluit tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, 12 januari 2006
- Regelgeving: 10 MEI 2015. - Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

In de opleiding verzorgende/zorgkundige dual leert men als **verzorgende** de cliënt en zijn omgeving te ondersteunen bij de activiteiten van het dagelijks leven op vlak van persoonsverzorging, comfortzorg, huishoudelijke ondersteuning, psychosociale en (ped)agogische zorg en bij activiteiten zowel binnen als buitenshuis conform het zorg- en ondersteuningsplan. Hierbij zal de verzorgende de cliënt op een preventieve, herstellende en verzorgende wijze tegemoetkomen vertrekkende van de zijn/haar noden, behoeften en eigen mogelijkheden van de cliënt.

De verzorgende werkt aan de hand van een zorg- en ondersteuningsplan. Zij voert de taken uit die in dit plan beschreven, waarbij sommige taken aan de hand van het protocol worden uitgevoerd die doorgaans organisatiespecifiek zijn. Voor de zorgverlening werkt ze samen met het zorgteam.

De verzorgende dient met verschillende doelgroepen te werken:

- kraamzorg inclusief meerlingenzorg;
- gezinnen in een problematische opvoedingssituatie;
- personen met psych(iatr)ische problemen;
- personen met een handicap;
- personen met een chronische zorgnood;

- personen met dementie;
- personen in een palliatieve zorgfase.

De verzorgende kan worden tewerkgesteld in de volgende contexten:

- diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg;
- initiatieven die een natuurlijk thuismilieu voor de cliënt zijn (zoals assistentiewoningen, beschut wonen, begeleid wonen, vormen van gemeenschapswonen, leefgroepwerking, ...);
- centra voor dagopvang;
- voorzieningen voor personen met een handicap;
- centra voor dagverzorging.

Dit conform volgende wetgevingen:

- Regelgeving: Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg
- Regelgeving: Besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg
- Regelgeving: Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de VDAB-opleiding tot verzorgende en zorgkundige van 25 april 2019

De vereiste **attitudes voor de verzorgde en zorgkundige** zijn:

- de verzorgende/zorgkundige bouwt mee aan een cultuur van collegialiteit, welzijn, respect binnen de professionele relaties;
- de verzorgende/zorgkundige kan zich aanpassen aan en flexibel opstellen bij wisselende werkomstandigheden en teamsamenstellingen;
- de verzorgende/zorgkundige moet steeds het zorgplan, regelgeving en kwaliteitseisen respecteren;
- de verzorgende/zorgkundige moet blijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt levenslang leren en het volgen van (verplichte) opleidingen;
- de verzorgende/zorgkundige is zich constant bewust van de impact van zijn handelingen en communicatie op de cliënt¹;
- de verzorgende/zorgkundige moet discreet handelen conform de beroepsethiek en organisatiegebonden gedragscode;
- de verzorgende/zorgkundige toont zin voor initiatief binnen de wettelijke bepalingen tijdens bepaalde situaties, problemen, opdrachten, ... waarbij hij kwaliteitsvol handelt;
- de verzorgende/zorgkundige moet planmatig kunnen denken, prioriteiten stellen en zijn werkzaamheden organiseren;
- de verzorgende/zorgkundige moet op holistische wijze cliëntgericht werken;
- de verzorgende/zorgkundige moet op empathische wijze omgaan met de cliënt;
- de verzorgende/zorgkundige dient consequent en gefocust te werken;
- de verzorgende/zorgkundige moet stressbestendig zijn;
- de verzorgende/zorgkundige moet zich bewust zijn dat gemaakte fouten gevolgen kunnen hebben die een impact kunnen hebben op het fysiek en psychisch welzijn van de cliënt.

De leerling dient zijn opleidingstraject te vervullen op zowel een werkplek residentieel als op een werkplek in de thuiszorg.

¹ Cliënt: in dit dossier een algemene term om de verschillende personen (patiënt, cliënt, kind en/of ouders, bewoner, mantelzorger, wettelijke vertegenwoordiger, sociaal netwerk cliënt, ...) en/of groepen (organisatie, doelgroep, ...) die een hulpvraag hebben te benoemen.

In een standaardtraject wordt er geen uitspraak gedaan over de organisatievorm van de duale opleiding. De aanbieder duaal leren bepaalt zelf of hij dit lineair of modulair organiseert.

De opleidingsduur bedraagt 1 jaar, waarvan bij modulaire organisatie kan worden afgeweken in functie van de individuele leerweg van een jongere.

2. Toelatingsvoorwaarden

De voorwaarden om bij de start van de opleiding verzorgende/zorgkundige dual als regelmatige leerling te worden toegelaten zijn:

- voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht;
- houder zijn van een diploma secundair onderwijs, uitgereikt binnen het studiegebied personenzorg, of houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, uitgereikt binnen het studiegebied personenzorg door een erkende Nederlands-, Frans- of Duitstalige school in België of houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs uitgereikt binnen een erkende Nederlands-, Frans- of Duitstalige school in België gecombineerd met het certificaat Verzorgende uitgereikt in het stelsel van leren en werken.

Uit het leerlingendossier moet de verificatie kunnen opmaken dat de leerling aan de toelatingsvoorwaarden voldoet.

3. Algemene vorming

De verplichte algemene vorming voor het derde leerjaar van de derde graad bso is opgenomen in het standaardtraject en omvat alle eindtermen of een verwijzing naar de inhoud van deze onderdelen:

Project algemene vakken

De vakgebonden eindtermen van het derde leerjaar van de derde graad bso.

Moderne vreemde talen (Frans of Engels)

De vakgebonden eindtermen van Frans of Engels van het derde leerjaar van de derde graad bso.

Lichamelijke opvoeding (niet van toepassing voor CDO en Syntra)

De vakgebonden eindtermen van het derde leerjaar van de derde graad bso.

Vakoverschrijdende eindtermen

De vakoverschrijdende eindtermen van het secundair onderwijs.

Levensbeschouwing (niet van toepassing voor CDO en Syntra)

De doelen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de door het Vlaams Parlement, naargelang van het geval, bekrachtigde of goedgekeurde eindtermen.

De aanbieder dual leren bepaalt zelf hoe de algemeen vormende competenties georganiseerd worden en bepaalt zelf de mate van integratie met de beroepsgerichte competenties.

4. Beroepsgerichte vorming – organisatie lineair

Per activiteit worden de bijhorende vaardigheden en kenniselementen opgenomen. De geselecteerde kennis moet steeds in functie van de activiteit en vaardigheden gerealiseerd worden.

Wie de opleiding lineair aanbiedt, start met het aanleren van de activiteiten en bijhorende kennis van de residentiële setting en biedt vervolgens de activiteiten van de thuiszorg aan. In functie van afspraken die met bepaalde werkgevers gemaakt worden kan gestart worden met residentieel, dan thuiszorg en vervolgens opnieuw residentieel.

Activiteiten	Kennis
<p>Werkt samen met andere zorgverstrekkers</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderhoudt een efficiënte communicatie met andere zorgverstrekkers om zorgoverdrachtrisico's tot een minimum te beperken waarbij hij/zij een respectvolle houding aanneemt, luistert en samen werkt met de andere teamleden - Werkt mee aan preventie-acties - Communiceert cliëntengegevens met andere zorgverstrekkers via elektronische of digitale netwerken - Bespreekt de algemene zorg van de cliënt met andere zorgverstrekkers (arts, verpleegkundige, (interdisciplinair) team) - Verwoordt de bezorgdheden en noden van de cliënten en/of zorgverstrekkers bij de besluitvorming van het (interdisciplinair) team² - Draagt bij tot de continuïteit van de (intradisciplinaire) zorgverlening of de (interdisciplinaire) samenwerking in het kader van de zorgprocessen - Kent de taken en rollen van andere disciplines in de zorgsector en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Instellingen en verpleeg- en zorgkundige beroepsorganisaties binnen de zorg - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Rapportering - Teamwork en interdisciplinair werken - Empowerment
<p>Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verleent zorg binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader - Werkt volgens afspraken en visie van de organisatie en actuele evidence 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelgeving en het deontologisch kader met betrekking voor de uitoefening van het beroep - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen <p>Kennis</p>

² Interdisciplinaire team: er zijn in een team een veelheid aan disciplines aanwezig, waarbij de zorgverstrekkers van elke beroepsgroep zowel eigen taken heeft als taken die ze gemeenschappelijk hebben met andere beroepsgroepen.

<p>based protocollen (veiligheid, toezicht naleven, ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voert (gedelegeerde) handelingen uit die aansluiten bij zijn competentieniveau en wettelijk beroepsdomein 	<ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
<p>Ontwikkelt de eigen deskundigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schoolt zich professioneel bij - Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug - Reflecteert over het eigen handelen en stuurt bij - Staat open voor en gaat constructief om met feedback - Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van de eigen competenties - Roept hulp in van het interdisciplinaire team indien noodzakelijk - Wisselt kennis uit met alle actoren/zorgverstrekkers - Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk - Presteert onder druk, tijdens of na tegenslag of teleurstelling 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instellingen en verpleeg- en zorgkundige beroepsorganisaties binnen de zorg - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Rapportering - Teamwork en interdisciplinair werken - Evaluatie- en feedbackmethoden <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Vakterminologie - Basismethoden voor (zelf)reflectie - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
<p>Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkt volgens actuele (evidence based³) ontwikkelde protocollen binnen de organisatie/voorziening en past deze toe in de praktijk 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teamwork en interdisciplinair werken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gedelegeerde verpleegkundige handelingen - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)

³ Evidence based is het gewetensvol, expliciet en oordeelkundig gebruik van het huidige beste bewijsmateriaal om cliënten te verzorgen.

<p>Handelt volgens de professionele gedragscode</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handelt volgens de professionele (gedrags)code (beroepsgeheim, privacy van de cliënt, scheiding beroepscontext-privé, ...) - Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de cliënt - Creëert een veilige omgeving voor de cliënt - Benadert de cliënt op holistische wijze - Voert haar/zijn taken uit met de nodige verantwoordelijkheidszin - Respekteert de zakelijke omgangsvormen - Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelgeving en het deontologisch kader met betrekking voor de uitoefening van het beroep - Empowerment - Holistische visie - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)
<p>Waarborgt de zorg aan de hand van de kwaliteitsnormen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hanteert een systematische aanpak voor het oplossen van problemen in alle mogelijke professionele situaties binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid - Verleent zorg conform de professionele aanbevelingen, de (evidence based) protocollen en institutionele procedures - Werkt volgens de basisprincipes⁴ (hygiëne en aseptie, comfort, beleving, zelfzorg en inspraak, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelgeving en het deontologisch kader met betrekking voor de uitoefening van het beroep - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Verzorgingstechnieken - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (ziekenhuis)infecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures
<p>Werkt samen met de cliënt en communiceert professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gaat op empathische wijze om met de cliënt waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden - Maakt afspraken met de cliënt aangaande de uitvoering van de hulpvraag 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Empowerment - Holistische visie - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...)

⁴ Basisprincipes: Er wordt volgens de verpleegkundige basisprincipes van Prof. Grypdonck, 1987 (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) in de zorgverlening gewerkt.

<ul style="list-style-type: none"> - Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de cliënt en vergewist zich ervan dat hij/zij de cliënt correct begrepen heeft - Past zijn/haar taalgebruik aan in functie van de cliënt, zowel naar inhoud als naar vorm - Geeft advies en informatie aan de cliënt - Ondersteunt het psychosociaal welbevinden van de cliënt - Ondersteunt en begeleidt de cliënt in moeilijke momenten - Ondersteunt de cliënt bij vragen rond levenskwaliteit - Is in staat adequaat om te gaan met agressie, grensoverschrijdend gedrag vanwege de cliënt 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Verschillende levensfasen - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Kenmerken van mishandeling en verwaarlozing - Kenmerken van suïcidaal gedrag - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren) - Vakterminologie
<p>Ondersteunt en bevordert empowerment⁵ en zelfredzaamheid van de cliënt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bepaalt in overleg met de cliënt de zelfredzaamheidsdoelen en voert ze uit conform het zorgplan - Past aangereikte methoden (hulpmiddelen, paramedische adviezen, gesprekstechnieken, ...) toe om de zelfredzaamheid van cliënt te ondersteunen, te versterken of te herstellen - Respecteert en ondersteunt de draagkracht en draaglast van de cliënt en zijn omgeving binnen de individuele zorg - Herkent weerstanden van de cliënt en gaat hier mee om 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Empowerment - Holistische visie - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)
<p>Plant en organiseert de zorg van de cliënt conform het zorgplan</p>	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planning en organisatie van (zorgkundige) taken

⁵ Empowerment is een proces van zelfversterking dat cliënten een actieve rol geeft in hun eigen zorgproces en leven.

<ul style="list-style-type: none"> - Schat de individuele zorgbehoeften in, binnen zijn bevoegdheden, aan de hand van de gegevens verkregen uit verschillende bronnen (zorgdossier, ...) - Bepaalt de individuele zorgprioriteiten in samenwerking met de verpleegkundige en de cliënt - Gebruikt het zorgplan op reguliere basis, in samenwerking met andere leden van het zorgteam en met de cliënt - Plant efficiënt en op systematische wijze (stappen van probleemoplossing) de individuele zorg van de cliënten conform het individuele zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding, ... - Voert bijkomende administratieve zaken uit indien noodzakelijk 	<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Opmaak van een zorgplan - Rapportering - Algemene vaardigheden rekenen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verzorgingstechnieken - Gedelegeerde verpleegkundige handelingen - Verplaatsingstechnieken - (Verzorgings)materialen - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
<p>Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verleent basiszorg (zorg en nazorg) en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt - Voert de kwalitatieve basiszorg in de verschillende zorgcontexten uit volgens de door de verpleegkundige opgestelde zorgplanningen - Voert de basiszorg op structurele en systematische wijze uit - Observeert en herkent de veranderingen (psychisch, fysiek, sociaal, ...) in de gezondheidstoestand van de cliënt - Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt - Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Geneesmiddelen - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Eenvoudige sterilisatietechnieken

	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Verzorgingstechnieken - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - ADL-functies en dysfuncties - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Voert bijkomende handelingen⁶ uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met ADL-disfunctie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verleent basiszorg conform de professionele en organisatorische procedures en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt - Voert de kwalitatieve zorg uit volgens het zorgplan - Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit binnen de toegestane wetgevende bepalingen en binnen een gestructureerde equipe - Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen op structurele en systematische wijze uit bij de verschillende doelgroepen 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Meting van de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Anticoagulantia - Prikongevallen - Geneesmiddelen - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie

⁶ Bijkomende handelingen:

Voor **zorgkundige** de verpleegkundige activiteiten uit conform het 'KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, zoals gewijzigd'.

Voor **verzorgende** de handelingen conform het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg en het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg.

<ul style="list-style-type: none"> - Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt - Biedt comfortzorg bij de toegewezen palliatieve en terminale zorg - Dient de laatste zorg toe aan de overleden cliënt - Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter, rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt 	<ul style="list-style-type: none"> - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Verzorgingstechnieken - Gedelegeerde toedieningsvormen van geneesmiddelen - Toediening van orale medicatie - Toediening van voeding en vocht via orale weg inclusief slikproblemen - Verwijderen van faecalomen - Glycemie en glycemiemeting - Toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - Evidence based compressietherapie(compressiekousen en -zwachtels) - ADL-functies en dysfuncties - Verplaatsingstechnieken - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Neemt primaire, secundaire en/of tertiaire preventieve maatregelen tijdens de zorgverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inventariseert de risicofactoren voor cliënten en de mogelijke preventieve maatregelen samen met de verantwoordelijke/verpleegkundige - Past de nodige maatregelen toe ter voorkoming van gezondheidsproblemen en/of bijkomende complicaties bij de cliënten - Past de nodige maatregelen toe om infecties en besmettingen te voorkomen - Geeft informatie over het treffen van preventieve maatregelen (hulpmiddelen, ondersteunende middelen, ...) - Ondersteunt het aanwenden van preventiemiddelen - Volgt cliënten met een verhoogd risico op - Doet voorstellen voor het aanpassen van de leefruimte om de veiligheid en ergonomie te verhogen 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Meting van de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Anticoagulantia - Prikongevallen - Geneesmiddelen - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Verzorgingstechnieken

	<ul style="list-style-type: none"> - Gedelegeerde toedieningsvormen van geneesmiddelen - Toediening van orale medicatie - Toediening van voeding en vocht via orale weg inclusief slikproblemen - Verwijderen van faecalomen - Glycemie en glycemiemeting - Toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - Evidence based compressietherapie(compressiekousen en -zwachtels) - ADL-functies en dysfuncties - Verplaatsingstechnieken - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Voert EHBO uit bij noodsituaties</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herkent levensbedreigende situaties en grijpt in conform de voorgeschreven procedure - Zorgt voor veiligheid van de cliënt - Alarmeert interne verantwoordelijken of externe hulpdiensten volgens de ernst en toestand van de cliënt - Past de noodzakelijke eerste hulp toe - Voert BLS (basic life support) met en zonder AED (automatische externe defibrillator) uit 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED
<p>Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapporteert op nauwkeurige en gestructureerde wijze de wijzigingen en/of gerealiseerde vooruitgang schriftelijk of elektronische weg in het zorgdossier - Deelt en rapporteert zijn observaties, interventies alsook de reacties (psychosociale, fysieke en psychische) van de cliënt conform de voorschriften 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Rapportering - Teamwork en interdisciplinair werken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch

<ul style="list-style-type: none"> - Evalueert samen met andere hulpverleners/verpleegkundige de zorg op een continue systematische manier in relatie tot de geplande doelstellingen met inspraak van de cliënt en stuurt, in overleg, bij indien nodig - Wisselt informatie uit met betrekking tot de behandeling van de cliënt met verschillende betrokkenen (verzorgende, verpleegkundige, artsen, ...) om de kwaliteit van de zorg te verbeteren 	<p>handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vakterminologie - Basismethoden voor (zelf)reflectie - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
<p>Voert logistieke taken uit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgt voor de voorbereiding, bedeling en het afruimen van de maaltijden - Voert cliëntenvervoer uit - Helpt mee om een optimaal woon- en leefklimaat voor de cliënt te bekomen - Onderhoudt de logistieke ruimten (reinigen, desinfecteren, ontsmetten, ...) - Onderhoudt het zorgmateriaal en controleert de goede werking (reinigen, desinfecteren, ontsmetten, eenvoudig steriliseren, ...) 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Eenvoudige sterilisatietechnieken - Basisschoonmaaktechnieken, -producten en -materialen - Kenmerken van textiel om gepaste, comfortabele kleding te kiezen voor een cliënt <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Regelt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleert de cliënt om deel te nemen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brengt een aangename sfeer aangepast aan de doelgroep - Regelt en begeleidt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Bespreekt met andere zorgverstrekkers de behoeften aan activiteiten - Ondersteunt de animator tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Legt de nadruk op het welbevinden van de persoon met een zorgbehoefte 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Preventie van valincidenten - Teamwork en interdisciplinair werken - Empowerment - Holistische visie - Animatie-, ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg

<ul style="list-style-type: none"> - Betreft de omgeving van de persoon met een zorgbehoefte bij het sociale leven 	<ul style="list-style-type: none"> en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
<p>Voert huishoudelijke taken uit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vervult de huishoudelijke opdracht volgens vastgelegde zorg-, ondersteunings- en ontwikkelingsdoelen - Doet gerichte boodschappen met oog voor het budget van de cliënt - Verzorgt de kledij en het linnen van de cliënt (wassen, strijken en verstellen) - Bereidt maaltijden - Zorgt voor het woon- en leefklimaat 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (thuisverpleging, thuiszorg, ...) - Eenvoudige sterilisatietechnieken - Basisschoonmaaktechnieken, -producten en -materialen - Algemene vaardigheden rekenen (regel van drie, optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen, ...) - Kenmerken van textiel, was en droogprocessen - Toepassen van instructies, gebruikshandleidingen, instructiefiches, bijsluiters en etiketten - Dieetmaaltijden - Bewaarmethoden van voedsel - Veiligheidsmaatregelen <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Ontsmettingsprocedures - Bereidingsprocessen - Voeding bij de specifieke doelgroepen - Soorten afval en afvalsortering
<p>Ondersteunt bij de opvoeding</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunt bij de zorg voor de baby en de moeder - Ondersteunt het gezin bij de dagelijkse opvoedingstaken 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kraamzorg - Borstvoeding - Opvoedingsprincipes en ontwikkelingsfasen van het kind - Verschillende levensfasen

<ul style="list-style-type: none">- Begeleidt kinderen bij spel en huiswerk- Houdt toezicht op kinderen	<ul style="list-style-type: none">- Begeleiding van kinderen en jongeren
--	--

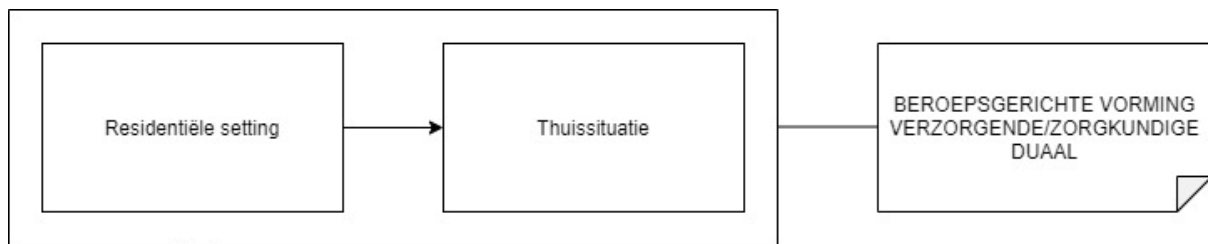
Alle activiteiten situeren zich op beheersingsniveau 2 (volwaardige beheersing).

5. Beroepsgerichte vorming – organisatie modulair

De beroepsgerichte vorming kan modulair georganiseerd worden. De beroepsgerichte vorming is opgebouwd uit 2 clusters, samenhangende en afgeronde gehelen van competenties die de lerende de mogelijkheid biedt via een individuele leerweg toe te werken naar een studiebekrchtiging met waarborg op vervolgoopleidingen of tewerkstellingsmogelijkheden.

De beroepsgerichte vorming is opgebouwd uit de volgende clusters:

- Residentiële setting
- Thuissituatie

Wie de opleiding modulair aanbiedt, start met de cluster residentiële setting en biedt vervolgens de cluster thuissituatie aan.

Voor elke onderstaande activiteit worden de bijhorende vaardigheden en kenniselementen opgenomen. De geselecteerde kennis moet steeds in functie van de activiteit en vaardigheden gerealiseerd worden.

Algemene activiteiten

Onderstaande algemene activiteiten moeten in de modulaire organisatie op beheersingsniveau 2 (volwaardige beheersing) geïntegreerd worden, in één of meerdere clusters doorheen de volledige duale opleiding.

Activiteiten	Kennis
<p>Werkt samen met andere zorgverstrekkers</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderhoudt een efficiënte communicatie met andere zorgverstrekkers om zorgoverdrachtrisico's tot een minimum te beperken waarbij hij/zij een respectvolle houding aanneemt, luistert en samen werkt met de andere teamleden - Werkt mee aan preventie-acties - Communiceert cliëntengegevens met andere zorgverstrekkers via elektronische of digitale netwerken - Bespreekt de algemene zorg van de cliënt met andere zorgverstrekkers 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Instellingen en verpleeg- en zorgkundige beroepsorganisaties binnen de zorg - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Rapportering - Teamwork en interdisciplinair werken - Empowerment

<p>(arts, verpleegkundige, (interdisciplinair) team)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verwoordt de bezorgdheden en noden van de cliënten en/of zorgverstrekkers bij de besluitvorming van het (interdisciplinair) team⁷ - Draagt bij tot de continuïteit van de (intradisciplinaire) zorgverlening of de (interdisciplinaire) samenwerking in het kader van de zorgprocessen - Kent de taken en rollen van andere disciplines in de zorgsector en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden 	
<p>Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verleent zorg binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader - Werkt volgens afspraken en visie van de organisatie en actuele evidence based protocollen (veiligheid, toezicht naleven, ...) - Voert (gedelegeerde) handelingen uit die aansluiten bij zijn competentieniveau en wettelijk beroepsdomein 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelgeving en het deontologisch kader met betrekking voor de uitoefening van het beroep - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
<p>Ontwikkelt de eigen deskundigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schoolt zich professioneel bij - Vindt vormingsorganisaties en – programma’s terug - Reflecteert over het eigen handelen en stuurt bij - Staat open voor en gaat constructief om met feedback - Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van de eigen competenties - Roept hulp in van het interdisciplinaire team indien noodzakelijk - Wisselt kennis uit met alle actoren/zorgverstrekkers - Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instellingen en verpleeg- en zorgkundige beroepsorganisaties binnen de zorg - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Rapportering - Teamwork en interdisciplinair werken - Evaluatie- en feedbackmethoden <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)

⁷ Interdisciplinaire team: er zijn in een team een veelheid aan disciplines aanwezig, waarbij de zorgverstrekkers van elke beroepsgroep zowel eigen taken heeft als taken die ze gemeenschappelijk hebben met andere beroepsgroepen.

<ul style="list-style-type: none"> - Presteert onder druk, tijdens of na tegenslag of teleurstelling 	<ul style="list-style-type: none"> - Vakterminologie - Basismethoden voor (zelf)reflectie - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
<p>Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkt volgens actuele (evidence based⁸) ontwikkelde protocollen binnen de organisatie/voorziening en past deze toe in de praktijk 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teamwork en interdisciplinair werken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gedelegeerde verpleegkundige handelingen - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
<p>Handelt volgens de professionele gedragscode</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handelt volgens de professionele (gedrags)code (beroepsgeheim, privacy van de cliënt, scheiding beroepscontext-privé, ...) - Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de cliënt - Creëert een veilige omgeving voor de cliënt - Benadert de cliënt op holistische wijze - Voert haar/zijn taken uit met de nodige verantwoordelijkheidszin - Respecteert de zakelijke omgangsvormen - Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelgeving en het deontologisch kader met betrekking voor de uitoefening van het beroep - Empowerment - Holistische visie - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)
<p>Waarborgt de zorg aan de hand van de kwaliteitsnormen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hanteert een systematische aanpak voor het oplossen van problemen in alle mogelijke professionele situaties binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid - Verleent zorg conform de professionele aanbevelingen, de 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelgeving en het deontologisch kader met betrekking voor de uitoefening van het beroep - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg)

⁸ Evidence based is het gewetensvol, expliciet en oordeelkundig gebruik van het huidige beste bewijsmateriaal om cliënten te verzorgen.

<p>(evidence based) protocollen en institutionele procedures</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkt volgens de basisprincipes⁹ (hygiëne en aseptie, comfort, beleving, zelfzorg en inspraak, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) 	<p>en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beschermingsmaatregelen - Verzorgingstechnieken - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (ziekenhuis)infecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures
<p>Werkt samen met de cliënt en communiceert professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gaat op empathische wijze om met de cliënt waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden - Maakt afspraken met de cliënt aangaande de uitvoering van de hulpvraag - Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de cliënt en vergewist zich ervan dat hij/zij de cliënt correct begrepen heeft - Past zijn/haar taalgebruik aan in functie van de cliënt, zowel naar inhoud als naar vorm - Geeft advies en informatie aan de cliënt - Ondersteunt het psychosociaal welbevinden van de cliënt - Ondersteunt en begeleidt de cliënt in moeilijke momenten - Ondersteunt de cliënt bij vragen rond levenskwaliteit - Is in staat adequaat om te gaan met agressie, grensoverschrijdend gedrag vanwege de cliënt 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Empowerment - Holistische visie - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Verschillende levensfasen - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Kenmerken van mishandeling en verwaarlozing - Kenmerken van suïcidaal gedrag - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren) - Vakterminologie

⁹ Basisprincipes: Er wordt volgens de verpleegkundige basisprincipes van Prof. Grypdonck, 1987 (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) in de zorgverlening gewerkt.

<p>Ondersteunt en bevordert empowerment¹⁰ en zelfredzaamheid van de cliënt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bepaalt in overleg met de cliënt de zelfredzaamheidsdoelen en voert ze uit conform het zorgplan - Past aangereikte methoden (hulpmiddelen, paramedische adviezen, gesprekstechnieken, ...) toe om de zelfredzaamheid van cliënt te ondersteunen, te versterken of te herstellen - Respecteert en ondersteunt de draagkracht en draaglast van de cliënt en zijn omgeving binnen de individuele zorg - Herkent weerstanden van de cliënt en gaat hier mee om 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Empowerment - Holistische visie - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)
--	--

Cluster Residentiële setting – BEHEERSINGSNIVEAU 2

Activiteiten	Kennis
<p>Plant en organiseert de zorg van de cliënt conform het zorgplan</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schat de individuele zorgbehoeften in, binnen zijn bevoegdheden, aan de hand van de gegevens verkregen uit verschillende bronnen (zorgdossier, ...) - Bepaalt de individuele zorgprioriteiten in samenwerking met de verpleegkundige en de cliënt - Gebruikt het zorgplan op reguliere basis, in samenwerking met andere leden van het zorgteam en met de cliënt - Plant efficiënt en op systematische wijze (stappen van probleemoplossing) de individuele zorg van de cliënten conform het individuele zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding, ... - Voert bijkomende administratieve zaken uit indien noodzakelijk 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planning en organisatie van (zorgkundige) taken - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Opmaak van een zorgplan - Rapportering - Algemene vaardigheden rekenen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verzorgingstechnieken - Gedelegeerde verpleegkundige handelingen - Verplaatsingstechnieken - (Verzorgings)materialen - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
<p>Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie</p>	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Geneesmiddelen

¹⁰ Empowerment is een proces van zelfversterking dat cliënten een actieve rol geeft in hun eigen zorgproces en leven.

<ul style="list-style-type: none"> - Verleent basiszorg (zorg en nazorg) en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt - Voert de kwalitatieve basiszorg in de verschillende zorgcontexten uit volgens de door de verpleegkundige opgestelde zorgplanningen - Voert de basiszorg op structurele en systematische wijze uit - Observeert en herkent de veranderingen (psychisch, fysiek, sociaal, ...) in de gezondheidstoestand van de cliënt - Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt - Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt 	<ul style="list-style-type: none"> - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Verzorgingstechnieken - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - ADL-functies en dysfuncties - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures
---	--

	- Soorten afval en afvalsortering
<p>Voert bijkomende handelingen¹¹ uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met ADL-disfunctie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verleent basiszorg conform de professionele en organisatorische procedures en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt - Voert de kwalitatieve zorg uit volgens het zorgplan - Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit binnen de toegestane wetgevende bepalingen en binnen een gestructureerde equipe - Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen op structurele en systematische wijze uit bij de verschillende doelgroepen - Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt - Biedt comfortzorg bij de toegewezen palliatieve en terminale zorg - Dient de laatste zorg toe aan de overleden cliënt - Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter, rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Meting van de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Anticoagulantia - Prikongevallen - Geneesmiddelen - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p>

¹¹ Bijkomende handelingen:

Voor **zorgkundige** de verpleegkundige activiteiten uit conform het 'KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, zoals gewijzigd'.

Voor **verzorgende** de handelingen conform het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg en het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg.

	<ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Verzorgingstechnieken - Gedelegeerde toedieningsvormen van geneesmiddelen - Toediening van orale medicatie - Toediening van voeding en vocht via orale weg inclusief slikproblemen - Verwijderen van faecalomen - Glycemie en glycemiemeting - Toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - Evidence based compressietherapie(compressiekousen en -zwachtels) - ADL-functies en dysfuncties - Verplaatsingstechnieken - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Neemt primaire, secundaire en/of tertiaire preventieve maatregelen tijdens de zorgverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inventariseert de risicofactoren voor cliënten en de mogelijke preventieve maatregelen samen met de verantwoordelijke/verpleegkundige - Past de nodige maatregelen toe ter voorkoming van gezondheidsproblemen en/of bijkomende complicaties bij de cliënten - Past de nodige maatregelen toe om infecties en besmettingen te voorkomen - Geeft informatie over het treffen van preventieve maatregelen 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Meting van de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Anticoagulantia - Prikongevallen - Geneesmiddelen - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels

<p>(hulpmiddelen, ondersteunende middelen, ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunt het aanwenden van preventiemiddelen - Volgt cliënten met een verhoogd risico op - Doet voorstellen voor het aanpassen van de leefruimte om de veiligheid en ergonomie te verhogen 	<ul style="list-style-type: none"> - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Verzorgingstechnieken - Gedelegeerde toedieningsvormen van geneesmiddelen - Toediening van orale medicatie - Toediening van voeding en vocht via orale weg inclusief slikproblemen - Verwijderen van faecalomen - Glycemie en glycemiemeting - Toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - Evidence based compressietherapie (compressiekousen en -zwachtels) - ADL-functies en dysfuncties - Verplaatsingstechnieken - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...)
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Voert EHBO uit bij noodsituaties</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herkent levensbedreigende situaties en grijpt in conform de voorgeschreven procedure - Zorgt voor veiligheid van de cliënt - Alarmeert interne verantwoordelijken of externe hulpdiensten volgens de ernst en toestand van de cliënt - Past de noodzakelijke eerste hulp toe - Voert BLS (basic life support) met en zonder AED (automatische externe defibrillator) uit 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED
<p>Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapporteert op nauwkeurige en gestructureerde wijze de wijzigingen en/of gerealiseerde vooruitgang schriftelijk of elektronische weg in het zorgdossier - Deelt en rapporteert zijn observaties, interventies alsook de reacties (psychosociale, fysieke en psychische) van de cliënt conform de voorschriften - Evalueert samen met andere hulpverleners/verpleegkundige de zorg op een continue systematische manier in relatie tot de geplande doelstellingen met inspraak van de cliënt en stuurt, in overleg, bij indien nodig - Wisselt informatie uit met betrekking tot de behandeling van de cliënt met verschillende betrokkenen (verzorgende, verpleegkundige, artsen, ...) om de kwaliteit van de zorg te verbeteren 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Rapportering - Teamwork en interdisciplinair werken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Vakterminologie - Basismethoden voor (zelf)reflectie - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
<p>Voert logistieke taken uit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgt voor de voorbereiding, bedeling en het afruimen van de maaltijden - Voert cliëntenvervoer uit - Helpt mee om een optimaal woon- en leefklimaat voor de cliënt te bekomen 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Eenvoudige sterilisatietechnieken - Basisschoonmaaktechnieken, -producten en -materialen

<ul style="list-style-type: none"> - Onderhoudt de logistieke ruimten (reinigen, desinfecteren, ontsmetten, ...) - Onderhoudt het zorgmateriaal en controleert de goede werking (reinigen, desinfecteren, ontsmetten, eenvoudig steriliseren, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Kenmerken van textiel om gepaste, comfortabele kleding te kiezen voor een cliënt <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Regelt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleert de cliënt om deel te nemen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brengt een aangename sfeer aangepast aan de doelgroep - Regelt en begeleidt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Bespreekt met andere zorgverstrekkers de behoeften aan activiteiten - Ondersteunt de animator tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Legt de nadruk op het welbevinden van de persoon met een zorgbehoefte - Betreft de omgeving van de persoon met een zorgbehoefte bij het sociale leven 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (residentiële zorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Preventie van valincidenten - Teamwork en interdisciplinair werken - Empowerment - Holistische visie - Animatie-, ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)

Cluster Thuisituatie – BEHEERSINGSNIVEAU 2

Activiteiten	Kennis
<p>Plant en organiseert de zorg van de cliënt conform het zorgplan</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schat de individuele zorgbehoeften in, binnen zijn bevoegdheden, aan de hand van de gegevens verkregen uit verschillende bronnen (zorgdossier, ...) - Bepaalt de individuele zorgprioriteiten in samenwerking met de verpleegkundige en de cliënt - Gebruikt het zorgplan op reguliere basis, in samenwerking met andere leden van het zorgteam en met de cliënt - Plant efficiënt en op systematische wijze (stappen van probleemoplossing) de individuele zorg van de cliënten conform het individuele zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding, ... - Voert bijkomende administratieve zaken uit indien noodzakelijk 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planning en organisatie van (zorgkundige) taken - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Opmaak van een zorgplan - Rapportering - Algemene vaardigheden rekenen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verzorgingstechnieken - Verplaatsingstechnieken - (Verzorgings)materialen - Gebruik van protocollen (verzorgende handelingen, (huis)infecties, preventieve maatregelen, ...)
<p>Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verleent basiszorg (zorg en nazorg) en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt - Voert de kwalitatieve basiszorg in de verschillende zorgcontexten uit volgens de door de verpleegkundige opgestelde zorgplanningen - Voert de basiszorg op structurele en systematische wijze uit - Observeert en herkent de veranderingen (psychisch, fysiek, sociaal, ...) in de gezondheidstoestand van de cliënt - Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt - Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Geneesmiddelen - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen

	<ul style="list-style-type: none"> - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Verzorgingstechnieken - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - ADL-functies en dysfuncties - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verzorgende handelingen, (huis)infecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Voert bijkomende handelingen¹² uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met ADL-disfunctie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verleent basiszorg conform de professionele en organisatorische procedures en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt - Voert de kwalitatieve zorg uit volgens het zorgplan - Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit binnen de toegestane wetgevende bepalingen en binnen een gestructureerde equipe 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomie en fysiologie - Gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels - Geneesmiddelen - Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) - Preventie bij decubitus - Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Preventie van valincidenten - Preventie van mondproblemen

¹² Bijkomende handelingen:

Voor **zorgkundige** de verpleegkundige activiteiten uit conform het 'KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, zoals gewijzigd'.

Voor **verzorgende** de handelingen conform het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg en het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg.

<ul style="list-style-type: none"> - Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen op structurele en systematische wijze uit bij de verschillende doelgroepen - Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt - Biedt comfortzorg bij de toegewezen palliatieve en terminale zorg - Dient de laatste zorg toe aan de overleden cliënt - Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter, rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt 	<ul style="list-style-type: none"> - Preventie van scheurwonden (skin tears, ...) - Blaassondes en katheters - Stomata - Geriatrische cliënt - Dementie - Kraamzorg - Zieke kind - Meest voorkomende psychische aandoeningen - Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Palliatieve en terminale zorg - Meest voorkomende chronische aandoeningen - Diabetes (diabetesvoet, ...) - Vrijheidsbeperkende maatregelen - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Eenvoudige sterilisatietechnieken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Verzorgingstechnieken - Toediening van orale medicatie - Toediening van voeding en vocht via orale weg - Verwijderen van faecalomen - Glycemie - Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen - Evidence based compressietherapie (compressiekousen) - ADL-functies en dysfuncties - Verplaatsingstechnieken - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
--	---

Neemt primaire, secundaire en/of tertiaire preventieve maatregelen tijdens de zorgverlening

- Inventariseert de risicofactoren voor cliënten en de mogelijke preventieve maatregelen samen met de verantwoordelijke/verpleegkundige
- Past de nodige maatregelen toe ter voorkoming van gezondheidsproblemen en/of bijkomende complicaties bij de cliënten
- Past de nodige maatregelen toe om infecties en besmettingen te voorkomen
- Geeft informatie over het treffen van preventieve maatregelen (hulpmiddelen, ondersteunende middelen, ...)
- Ondersteunt het aanwenden van preventiemiddelen
- Volgt cliënten met een verhoogd risico op
- Doet voorstellen voor het aanpassen van de leefruimte om de veiligheid en ergonomie te verhogen

Basiskennis

- Anatomie en fysiologie
- Gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels
- Geneesmiddelen
- Voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...)
- Preventie bij decubitus
- Preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels
- Preventie van droge huid, jeuk en irritatie
- Preventie van valincidenten
- Preventie van mondproblemen
- Preventie van scheurwonden (skin tears, ...)
- Blaassondes en katheters
- Stomata
- Geriatrische cliënt
- Dementie
- Kraamzorg
- Zieke kind
- Meest voorkomende psychische aandoeningen
- Meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap
- Palliatieve en terminale zorg
- Meest voorkomende chronische aandoeningen
- Diabetes (diabetesvoet, ...)
- Vrijheidsbeperkende maatregelen
- Eenvoudige sterilisatietechnieken

Kennis

- Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie)
- Beschermingsmaatregelen
- Verzorgingstechnieken
- Toediening van orale medicatie
- Toediening van voeding en vocht via orale weg
- Verwijderen van faecalomen
- Glycemie
- Preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen
- Evidence based compressietherapie (compressiekousen)
- ADL-functies en dysfuncties
- Verplaatsingstechnieken

	<ul style="list-style-type: none"> - ADL-hulpmiddelen - (Verzorgings)materialen - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED - Gebruik van protocollen (verzorgende handelingen, (huis)infecties, preventieve maatregelen, ...) - Ontsmettingsprocedures - Soorten afval en afvalsortering
<p>Voert EHBO uit bij noodsituaties</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herkent levensbedreigende situaties en grijpt in conform de voorgeschreven procedure - Zorgt voor veiligheid van de cliënt - Alarmeert interne verantwoordelijken of externe hulpdiensten volgens de ernst en toestand van de cliënt - Past de noodzakelijke eerste hulp toe - Voert BLS (basic life support) met en zonder AED (automatische externe defibrillator) uit 	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) - BLS en AED
<p>Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapporteert op nauwkeurige en gestructureerde wijze de wijzigingen en/of gerealiseerde vooruitgang schriftelijk of elektronische weg in het zorgdossier - Deelt en rapporteert zijn observaties, interventies alsook de reacties (psychosociale, fysieke en psychische) van de cliënt conform de voorschriften - Evalueert samen met andere hulpverleners/verpleegkundige de zorg op een continue systematische manier in relatie tot de geplande doelstellingen met inspraak van de cliënt en stuurt, in overleg, bij indien nodig - Wisselt informatie uit met betrekking tot de behandeling van de cliënt met verschillende betrokkenen (verzorgende, verpleegkundige, artsen, ...) om de kwaliteit van de zorg te verbeteren 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Rapportering - Teamwork en interdisciplinair werken <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Vakterminologie - Basismethoden voor (zelf)reflectie - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)

<p>Regelt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleert de cliënt om deel te nemen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brengt een aangename sfeer aangepast aan de doelgroep - Regelt en begeleidt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Bespreekt met andere zorgverstrekkers de behoeften aan activiteiten - Ondersteunt de animator tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Legt de nadruk op het welbevinden van de persoon met een zorgbehoefte - Betreft de omgeving van de persoon met een zorgbehoefte bij het sociale leven 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (thuisverpleging, thuiszorg, ...) - Preventie van valincidenten - Empowerment - Holistische visie - Animatie-, ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten - Diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) <p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) - Communicatie in standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverstrekkers. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
<p>Voert huishoudelijke taken uit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vervult de huishoudelijke opdracht volgens vastgelegde zorg-, ondersteunings- en ontwikkelingsdoelen - Doet gerichte boodschappen met oog voor het budget van de cliënt - Verzorgt de kledij en het linnen van de cliënt (wassen, strijken en verstellen) - Bereidt maaltijden - Zorgt voor het woon- en leefklimaat 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Contexten (thuisverpleging, thuiszorg, ...) - Eenvoudige sterilisatietechnieken - Basisschoonmaaktechnieken, -producten en -materialen - Algemene vaardigheden rekenen (regel van drie, optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen, ...) - Kenmerken van textiel, was en droogprocessen - Toepassen van instructies, gebruikshandleidingen, instructiefiches, bijsluiters en etiketten - Dieetmaaltijden - Bewaarmethoden van voedsel - Veiligheidsmaatregelen <p>Kennis</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Beschermingsmaatregelen - Ontsmettingsprocedures - Bereidingsprocessen - Voeding bij de specifieke doelgroepen - Soorten afval en afvalsortering
<p>Ondersteunt bij de opvoeding</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunt bij de zorg voor de baby en de moeder - Ondersteunt het gezin bij de dagelijkse opvoedingstaken - Begeleidt kinderen bij spel en huiswerk - Houdt toezicht op kinderen 	<p>Basiskennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kraamzorg - Borstvoeding - Opvoedingsprincipes en ontwikkelingsfasen van het kind - Verschillende levensfasen - Begeleiding van kinderen en jongeren

Alle activiteiten situeren zich op beheersingsniveau 2 (volwaardige beheersing).

6. Werkplekcomponent

In het kader van de werkplekcomponent moet er een voorafgaandelijk gezondheidsbeoordeling plaatsvinden indien de welzijnswetgeving dit vereist.

De werkplekcomponent in de opleiding verzorgende/zorgkundige duaal omvat gemiddeld op jaarbasis minstens 20 opleidingsuren per week op de reële werkplek.

Gezien de verschillende mogelijke contexten binnen deze opleiding verzorgende/zorgkundige duaal dient de leerling zijn opleidingstraject te vervullen op zowel een werkplek in een residentiële setting als op een werkplek in de thuiszorg.

Onder 'residentiële setting' wordt begrepen:

- ziekenhuis;
- revalidatiecentra;
- residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, rust- en verzorgingstehuizen);
- psychiatrische verzorgingstehuizen;
- centra voor kortverblijf;
- centra voor personen met een beperking.

Onder de 'setting thuiszorg' wordt begrepen:

- thuisverpleging;
- diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg;
- initiatieven die een natuurlijk thuismilieu voor de cliënt zijn (zoals assistentiewoningen, beschut wonen, begeleid wonen, vormen van gemeenschapswonen, leefgroepwerking, ...);
- centra voor dagopvang;
- centra voor dagverzorging.

Bovendien gelden volgende afspraken:

- De leerling heeft in totaliteit over het schooljaar heen minstens 5 maanden een werkplek in een residentiële setting en minstens 3 maanden een werkplek in de thuiszorg.
- De tijd die de leerling bij aanwezigheid of onder toezicht werkt (in aanloop van het werken onder verwijderd toezicht) hangt af van de tijd die de leerling nodig heeft om de competenties aan te leren vooraleer ze zelfstandig naar de werkplek kan gaan. Deze periode bedraagt bij aanvang minimaal 10 dagen tijdens de eerste maand van tewerkstelling en kan eventueel verlengd worden. De specifieke zorgcontext van gebruikers kan gedurende de volledige duurtijd van de werkplekleertijd opnieuw leiden tot een periode van werken bij aanwezigheid of onder toezicht.
Het leren vraagt m.a.w. evaluatie in functie van verworven competenties en de zorgcontext (kan per gebruiker sterk verschillend zijn). Indien deze positief is, kan de leerling onder verwijderd toezicht naar de werkplek gaan. Deze evaluatie gebeurt met de verschillende betrokken partijen. Na de aanvangsperiode komt er een document positieve evaluatie in het dossier van de leerling. Als er geen positieve evaluatie kan gegeven worden, wordt dit gemotiveerd in een verslag. Het werkplekleren enkel bij aanwezigheid of onder toezicht wordt dan verlengd in overleg met de betrokken partijen. Na die periode wordt opnieuw een evaluatiemoment ingelast die positief dient te zijn vooraleer er naar de volgende fase kan overgestapt worden.
- Wie de opleiding lineair aanbiedt, start met het aanleren van de activiteiten en bijhorende kennis van de residentiële setting en biedt vervolgens de activiteiten van de thuiszorg aan. In functie van afspraken die met bepaalde werkgevers gemaakt worden kan gestart worden met residentieel, dan thuiszorg en vervolgens opnieuw residentieel. Wie de opleiding modulair aanbiedt, start met de cluster residentiële setting en biedt vervolgens de cluster thuissituatie aan.

7. Studiebekrachtiging

Met in acht name van het evaluatieresultaat leidt de opleiding verzorgende/zorgkundige duaal tot één van de volgende vormen van studiebekrachtiging:

- een diploma van secundair onderwijs (bso), bewijs van onderwijskwalificatie "verzorgende/zorgkundige duaal" niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 4 van het Europese kwalificatiekader, met inbegrip van de beroepskwalificaties "verzorgende" en "zorgkundige" niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 4 van het Europese kwalificatiekader:
 - is voorbehouden voor leerlingen met vooropleiding beroepssecundair onderwijs;
 - wordt uitgereikt na slagen voor het geheel van de algemene en beroepsgerichte vorming zoals in dit standaardtraject is opgenomen en via de schoolcomponent en de werkplekcomponent is gerealiseerd.
- een studiegetuigschrift van het derde leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs ingericht onder de vorm van een specialisatiejaar, bewijs van onderwijskwalificatie "verzorgende/zorgkundige duaal" niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 4 van het Europese kwalificatiekader, met inbegrip van de beroepskwalificaties "verzorgende" en "zorgkundige" niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 4 van het Europese kwalificatiekader:
 - is voorbehouden voor leerlingen met vooropleiding algemeen, kunst of technisch secundair onderwijs;
 - wordt uitgereikt na slagen voor het geheel van de algemene en beroepsgerichte vorming zoals in dit standaardtraject is opgenomen en via de schoolcomponent en de werkplekcomponent is gerealiseerd.

- een certificaat, bewijs van beroepskwalificatie “verzorgende” niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 4 van het Europese kwalificatiekader:
 - wordt uitgereikt, bij een lineaire organisatie, na slagen voor het geheel van de volgende activiteiten van de beroepsgerichte vorming die overeenstemmen met een beroepskwalificatie, zoals in dit standaardtraject is opgenomen, en via de schoolcomponent en de werkplekcomponent is gerealiseerd:
 - Werkt samen met andere zorgverstrekkers
 - Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)
 - Ontwikkelt de eigen deskundigheid
 - Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep
 - Handelt volgens de professionele gedragscode
 - Waarborgt de zorg aan de hand van de kwaliteitsnormen
 - Werkt samen met de cliënt en communiceert professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie
 - Ondersteunt en bevordert empowerment en zelfredzaamheid van de cliënt
 - Plant en organiseert de zorg van de cliënt conform het zorgplan
 - Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie
 - Voert bijkomende handelingen uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met ADL-dysfunctie
 - Neemt primaire, secundaire en/of tertiaire preventieve maatregelen tijdens de zorgverlening
 - Voert EHBO uit bij noodsituaties
 - Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier
 - Regelt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleert de cliënt om deel te nemen
 - Voert huishoudelijke taken uit
 - Ondersteunt bij de opvoeding
 - wordt uitgereikt, bij een modulaire organisatie, na slagen voor het geheel van de volgende cluster van de beroepsgerichte vorming:
 - Thuisituatie

en de algemene activiteiten die in de cluster geïntegreerd worden aangeboden, die overeenstemmen met de beroepskwalificatie, zoals in dit standaardtraject is opgenomen, en via de schoolcomponent en de werkplekcomponent is gerealiseerd.
- een certificaat, bewijs van beroepskwalificatie “zorgkundige” niveau 4 van de Vlaamse kwalificatiestructuur en niveau 4 van het Europese kwalificatiekader:
 - wordt uitgereikt, bij een lineaire organisatie, na slagen voor het geheel van de volgende activiteiten van de beroepsgerichte vorming die overeenstemmen met een beroepskwalificatie, zoals in dit standaardtraject is opgenomen, en via de schoolcomponent en de werkplekcomponent is gerealiseerd:
 - Werkt samen met andere zorgverstrekkers
 - Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)
 - Ontwikkelt de eigen deskundigheid
 - Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep
 - Handelt volgens de professionele gedragscode
 - Waarborgt de zorg aan de hand van de kwaliteitsnormen
 - Werkt samen met de cliënt en communiceert professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie

- Ondersteunt en bevordert empowerment en zelfredzaamheid van de cliënt
- Plant en organiseert de zorg van de cliënt conform het zorgplan
- Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie
- Voert bijkomende handelingen uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met ADL-dysfunctie
- Neemt primaire, secundaire en/of tertiaire preventieve maatregelen tijdens de zorgverlening
- Voert EHBO uit bij noodsituaties
- Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier
- Voert logistieke taken uit
- Regelt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleert de cliënt om deel te nemen
- wordt uitgereikt, bij een modulaire organisatie, na slagen voor het geheel van de volgende cluster van de beroepsgerichte vorming:
 - Residentiële setting
 en de algemene activiteiten die in de cluster geïntegreerd worden aangeboden, die overeenstemmen met de beroepskwalificatie, zoals in dit standaardtraject is opgenomen, en via de schoolcomponent en de werkplekcomponent is gerealiseerd.
- een attest van verworven competenties, bewijs van competenties:
 - wordt uitgereikt na slagen voor een aantal competenties die in dit standaardtraject zijn opgenomen en via de schoolcomponent en de werkplekcomponent zijn gerealiseerd.
- een attest van regelmatige lesbijwoning:
 - wordt uitgereikt bij vroegtijdige beëindiging van de opleiding zonder dat er attesteerbare competenties verworven zijn.

8. Aanloopstructuuronderdeel

Niet van toepassing.

9. Onderliggende beroepskwalificaties i.f.v. flexibele instap bij modulaire organisatie

Niet van toepassing.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2018 tot vastlegging van structuuronderdelen dual en standaardtrajecten in het secundair onderwijs, wat betreft een wijziging van een standaardtraject.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS